

קדושים

מכך מובן, בפנימיות הענינים⁴, שהפירות של השנה החמישית אינם בדרגה נעלית יותר רק לעומת הפירות של שלוש שנות הערלה, האסורים באכילה (אשר חיותם היא משלוש הקליפות הטמאות לגמרי⁵, ככל הדברים האסורים), אלא אף לעומת הפירות של השנה הרביעית, למרות שהם מותרים באכילה, ואף יותר מכך – הם "קדש הילולים להוי"⁶. ומפני מעלה זו של פירות השנה החמישית, הרי התכלית של המצוה "ובשנה הרביעית...²" היא: "ובשנה החמישית...".

דברה תורה כנגד יצה"ר כו" – דלכאורה: הרי בכו"כ מצות פירש הכתוב שכן. ומהי ההוכחה במצוה זו יש זיודוש אשר "דברה תורה כנגד יצה"ר" –

כי בזה מפרש שהטעם לזה שהתורה חידשה כאן (התירה) ששמירת מצוה זו תהי' בכדי לקבל פרס, כיו"כ *** "דברה תורה כנגד יצה"ר שלא יאמר כו". וראה בארוכה לקו"ש חכ"ב ע' 108 ואילך.

(4) משא"כ בדרך הפשט – ראה הערה הקודמת.
(5) תניא רפ"ז. וראה לקו"ת פרשתנו כט, ג (וראה לקמן בפנים) – מפרדס שער כד בסופו: שלש שנים יהי' לכם כו' זהו כנגד ג' קליפות הטמאות.

*** ועפ"ז יומתק הלשון "דברה תורה כנגד יצה"ר", שמורה אשר מתירין איזה ענין בכדי שלא יבוא לידי ענין חמוד יותר וראה קידושין כא, טע"ב. רש"י תצא כא, יא, כי באם לא יתירו לו שישמור את המצוה בשביל להוסיף – לא יקימת.

א. "ובשנה החמישית... להוסיף לכם תבואתו"

לגבי השכר על אי אכילת פירות בשלוש שנות הערלה הראשונות, ועל הבאת הפירות בשנה הרביעית² לאכילתם בירושלים, אומרת התורה: "ובשנה החמישית... להוסיף (עם האות ל' בתחילתה) לכם תבואתו" – שהתכלית והכוונה של מצוות אלו היא התוספת בתבואה שתצמח בשנה החמישית³.

(1) פרשתנו יט, כה.

(2) ראה תו"כ ורש"י כאן: הרי ארבעה שנים כו'.
(3) ועפ"ז יובן מ"ש רש"י "המצוה הזאת שתשמרו תהי' להוסיף לכם תבואתו, שבשכרה אני מברך כו" דלכאורה הי' מספיק שיכתוב "שבשכר המצוה הזאת אני מברך לכם פירות הנטיעות"**, ומהי האריכות שכותב "המצוה הזאת .. תבואתו" –

כי בזה מפרש הלשון "להוסיף גו'", "המצוה הזאת תהי' להוסיף כו'".
ועפ"ז יובן גם המשך דברי רש"י הי' ר"ע אומר

(* שיש לפרשו תהי' שמירתכם (ולא – תהי' המצוה).

** שבזה מחדש, שההוספה תהי' גם לאחרי שישנם כבר פירות הנטיעות (וע"ד המבואר בלקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 124 ואילך). בפרש"י (כו, יב) ד"ה מאה שערים.

והוכחות רש"י לזה היא, ממש"נ "להוסיף לכם תבואתו" לאחרי "ובשנה החמישית תאכלו את פרי" (וראה ראב"ע כאן) – שמזה מוכח, שהברכה "להוסיף גו'" היא ב"פרי" (ועפ"ז יומתק גם לשון רש"י "פירות הנטיעות" – אף שבכתוב נאמר "תבואתו" – כי הברכה "להוסיף" היא ב"פרי").

ב. פרנסתו של הקדוש - ברוך-הוא מהי?

כדי להבין זאת יש להקדים ולציין את הסיפור אודות הבעל-שם-טוב, אשר סיפר הרבי במאמר דיבור המתחיל "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל"⁹. וכך נאמר שם (בתרגום חפשי):

בתקופה שבה היה הבעל-שם-טוב הקדוש עדיין נסתר, והיה נודד מעיר לעיר ומכפר לכפר, היתה אחת מהנהגותיו הקדושות לשאול כל יהודי, אנשים ונשים, מבוגרים וצעירים, לגבי מצבם בבריאות... בפרנסה, והיה מרוצה ביותר לשמוע את תשובותיהם מלאות האמונה שנהגו להשיב לו היהודים - אנשים נשים וילדים - בביטויים שונים של בטחון בה': ברוך השם, השבח לה' יתברך וכדומה...

פעם אחת הגיע הרבי הבעל-שם-טוב לישוב מסויים, ונהג שם בדרכו הקדושה בעבודת ה' בזיכוי היהודים -

כפי שמסביר אדמו"ר הזקן בספרו "לקוטי תורה"⁶, שהפירות של שלוש השנים הראשונות הם כנגד שלושת העולמות בריאה יצירה עשיה, אשר מהם אפשרית יניקה והענקת חיות לשלוש הקליפות הטמאות⁷; הפירות של "בשנה הרביעית" - כנגד עולם האצילות, (אשר ארבעה עולמות אלו, אצילות בריאה יצירה עשיה, הם כנגד ארבע האותיות של שם הוי"ו⁸; והענין של "ובשנה החמישית... להוסיף לכם תבואתו" - הוא "תוספת האור הנמשך מקוצו של יו"ד דשם הוי"ו", הנעלה אף מהאות יו"ד. וכדבריו ב"לקוטי תורה"⁶: "והוא בחינת הכתר".

יש להבין: כיצד ייתכן, שאת הפירות של השנה הרביעית חייבים לאכול רק בירושלים, והם "קדש הילולים להוי"ו", ואילו הפירות של השנה החמישית - שמעלתם גבוהה יותר מפירות השנה הרביעית - אין בהם כלל קדושה, ומותר לאוכלם בכל מקום, ואפילו בטומאה?

(9) נדפס בסה"מ אידיש ע' 138 ואילך. וי"ל, שמה שמקדים בלקו"ת פרשתנו (כט, סע"ב) "אך הענין ע"פ מ"ש ואתה קדוש* יושב תהלות ישראל כו"ו" [שהפירוש שבלקו"ת שם הוא, כנראה, מיוסד על פירוש הבעש"ט ע"פ זה המובא לקמן בפנים] הוא גם בכדי לרמוז תירוץ להקושיא דלעיל סוס"א, כדלקמן ס"ד.

(* להעיר, שיש לזה שייכות לשם הסדרה - קדושים. ולהעיר, שגם בסיום הסדרה בלקו"ת כותב "יקנה ויחזק סדר קדשים כו"ו. וכן בסיום הסדרה ודייתם לי קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל גו'.

(6) שם ל, ד.

(7) כי מצד זה שהם כנגד ג' עולמות בי"ע (ובענין הספירות - בחי' נה"י (לקו"ת שם)) - אין טעם שיהיו אסורים.

ועפ"ז מקשר בלקו"ת שם (כט, ג ואילך) מ"ש הרמ"ז (לוח"א צו, סע"ב) שבג' שנים הראשונות מקבלת המלכות מבחי' נה"י (ובענין העולמות ג' עולמות בי"ע) עם פירוש הפרדס דלעיל הערה 5.

(8) לקו"ת מסעי צה, א. וש"נ. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 123.